

Megjelenik minden hó 1-én és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző penztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VII., Vörösmarty-utca 16., f. 3.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez címzendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, felszólamlások a kiadóhivatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Az adó.

Az iparossegédeknek és tanoncoknak az adó-kivetés céljára munkaadónként való kimutatása tárgyában a kereskedelemügyi m. kir. minister f. évi szeptember hó 18-án 50.554. sz. a valamennyi magyarországi másodfoku iparhatóságához a következő rendeletet intézte:

Az iparossegédeknek és tanoncoknak az adó-kivetés céljaira munkaadónként való kimutatása tárgyában hivatali elődöm által mult évi március hó 4-én 15.299. sz. a kiadott rendelet módosítása illetőleg hatályon kívül helyezése iránt több ipartestület előterjesztéssel élvén, az ipartestületek helyzetének megkönnyítése érdekében a pénzügyminister uralból tárgyalást indítottam.

Ezen tárgyalás eredményeként a következőkről értesitem Cimet:

Az ipartestületek azon kérelme, hogy a szóban forgó kimutatások szerkesztése és betérjesztése alól felmentessenek, nem teljesíthető, mert az iparossegédek és tanoncok kimutatása épen az igazságos és arányos megadóztatás érdekében okvetlenül szükséges és ezen adatok beszolgáltatására az ipartestületek a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-c. 17. §. értelmében kötelesek.

Hogy azonban ezen reájuk rótt feladaton könnyítsek, az ipartestületeket ezentul csak az általuk vezetett névlajstrom egyszerű másolatának betérjesztésére kötelezem oly formán, hogy a kimutatásokban minden segéd és tanonc neve mellé a munkaadók nevét is feljegyezzék. Ily módon az ipartestületek a segédeknek és tanoncoknak munka-

adók szerint való csoportosítása alól fel lesznek mentve s ezen teendőik ellátása a kir. pénzügyigazgatóságok feladatát fogja képezni.

Az ipartestületek által beszolgáltatandó cmez adó-kivetési adatok pontossága és felhasználhatósága szempontjából feltétlenül kívánatos azonban, hogy a kérdéses kimutatások szerkesztése és az adókötelezettek összeírása egy és ugyanazon időben történjék, miért is felhivom Cimet, utasítsa a hatóság alá tartozó ipartestületeket, hogy a névlajstrom másolatát a kir. pénzügyigazgatóságtól évenként veendő felhívásra sürgősen készítsék el s azt a felhívásban kitűzött határidőre közvetlenül az illetékes pénzügyigazgatóságnak küldjék meg.

Ezen rendelet a kisiparosokat nemcsak azért érdekli, hogy testületeikre több munkát ró, hanem érdekli azért is, hogy ezzel ismételten szigorubb ellenőrzés alá esik, hogyha lehet hát adója mennél jobban emelkedhessék.

Szaktársaink adója aránylag ugyis oly nagy, hogy bizony vigyáznunk kell arra, hogy jogos érdekeink csorbát ne szenvedjenek. Nem kell ugyan félnünk a hivatalos ellenőrzéstől, sőt jobb is lesz szaktársainkra nézve, ha az adó-kivető bizottság a hivatalos kimutatásban látja, hogy bizony csak egy vagy két segédrel dolgozunk, tehát nem mehet valami fényesen üzletünk.

Csakhogy — s erre akarom szaktársaimat figyelmeztetni — sokszor megtörténik, hogy szaktársaim nem valami nagy gondot fordítanak arra, hogy a be- és kijelentést pontosan teljesítsék. Sokszor hetekig nem jelentik ki az oly segédeket akik

Értesítés. A raktár-szövetkezetünk igazgatósága értesíti a t. tagokat, hogy üvegáru rendelmenyei (toalett felszerelések) megérkeztek, melyek igen diszes és szép kivitelűek s olcsók, továbbá valódi Juvel gépek, átmeneti fésűvel és valódi Koohinor 1/2 mm. szakálvágó gépek stb.

már nincsenek nála alkalmazva, míg az új segéd be lesz jelölve. S ha ez éppen az összeírás illetve a lajstrom összeállításakor történik, s amennyiben hivatalosan muszáj ezeket pontosan bevezetni, megtörténhet, hogy több segéd lesz a hivatalos listán kitüntetve, mint amennyi tényleg alkalmaztatik. Ennek pedig adó fejében isszák meg szaktársaink a levét. Ha ez megtörténik szaktársaink önmaguk lesznek az okai. Azért szaktársaink, saját érdekükben, helyeser teszik ha a segédeiket pontosan jelentik ki és be.

A IV. osztályu kereseti adó, mely ugy a segédek mint a főnök terhére van, a mi iparunknál igen nagy galibát okoz. Mert ezen adó speciell az iparunknál azért áll fönn, mert mi segédeinket havi fizetésre jelentjük be, a helyett, hogy mint más iparágnál heti-bér volna.

Ezen havi fizetés nálunk egy régi szokás, egy rossz uzus. Ugy a segéd mint a főnök hátrányára van. Ha mi a segédeinket heti fizetésre jelentenők be a munkakönyvével, szolgálatot tennének a segédeinknek is s magunkat is felmentenők, ezen IV. osztályu adó zaklatása alól.

A segéd elhelyezés.

(P.) Sok a panasz, ugy a főnökök mint a segédek részéről a segéd elhelyezés iránt. A segédek sérelmesnek tartják s jobb izlésükkel összeütközönek velük azt, hogy kávésoknál, korcsmárosoknál s köszörüsöknél kell kilincselniök s utolsó fillérüket is föláladozniök, hogy üzlethez jussanak. A főnököket szintén bosszantja az, hogy korcsmába kell fordulniök, ha segédre van szükségük s hogy a kártyaszatnál kell kivánságaikat előadni, a hol személyük és üzletük nem egyszer kómikus diszkuzió tárgyát képezi.

Mindkét félnek igaza van, türehetlen állapot az, hogy iparunk nivója annyira súlyedjen, hogy a munkaerő korcsmai adás-vevési cikk tárgyát képezze, a hol a borgöz s tantus legyen az irányadó a képzettség rovására.

Nézetem szerint s a mint már évekkal előbb itt lapunk hasábjain is kifejttem, a legjobb kezekbe vélném az elhelyezést, ha azt a segédek önképző köre venné kezei közé. Öket legkevesebbé érhetné a vád, hogy elfogultak s legkönnyebben megnyugodna a segédi kar a kollegiális intézésbe és ítélkezésbe. Mig szerencsém volt ezen kör elnökének lenni, programomat képezte s munkálkoztam azon, hogy a kör az elhelyezést megteremtse oly egészséges alapon, hogy ez mindkét részt kielégitse. Utódom is átvette ezen programom, melyet a közgyűlés szentesített, csak hogy az adott viszonyok között nincs kilátás arra, hogy az rövidesen megoldást nyerjen. Addig is míg az ige testé lesz, az általános panasz folytán intézkedni kellene, hogy ez áldatlan állapot megszűnjék.

Intézkedni kellene mondám, de rosszul mondtam, intézkedve van, csak az intézkedést figyelembe kellene venni s annak érvényt szerezni.

Mikor ipartestületünk beszüntette a csoportos elhelyezést, azt azon reményben tette, hogy állami intézmény javára teszi azt, mely intézménynek majd nem lehet fölhányi az

érdekeltséget s elfogultságot. Mindamellett nem szüntette meg végleg az elhelyezést — mind a hogy azt más ipartestület tette — nehogy megsértse azok önértetét akik az állami intézethez fordulni nem akarnak, s naponta hivatalos elhelyezési órát tart. Csakhogy éppen az ipartestülethez nem fordulnak sem a segédek sem a főnökök, kevés kivétellel.

Panaszkodunk, hogy korcsmába kell keresni a munkát s a munkást, mért nem fordulunk inkább az ipartestület hez? Akkor nem lenne okunk panaszra.

A főnöknek kellene példával előljárni s csak az ipartestülettől venni fel segédet, addig míg az önképző kör nem állítja fel az elhelyezési osztályát, akkor egyszerre megszűnnének a zug elhelyezők s a kondícióval börzöző spekulációk.

Én itt e helyen ez alkalommal ismételten kérem a főnök szaktársaimat, hogy ha segédre van szükségük forduljanak az ipartestület elhelyező osztályához, azok a segédek pedig kiknek önértetét bántja az, hogy kávémérésekben s korcsmákban keressenek üzletet, azok is csak ipartestülettől vegyenek föl kondíciót. Így nem lesz ok s megszűnik az okozat.

Maj- és szakalfestők.

Hajfestőszerek már az ősrégi időkben voltak használatban, állítólag Medea (Herodot után) már azzal a művészetével, hogy a haját feketére festette, nagy hírnévre tett szert. Ugyisintén Daulus Aeginából többféle összetételeket hozott forgalomba, nevezetesen a zöld diót, melynek nedve vagy olaja barnára, az indigó, a csersav, a pirogollus barnára vagy feketére, az ázsiai henna, mely vörösre fest.

Egyidejűleg használatban volt az Orfila-féle vegyielőállítás, ami nem más, mint egy rész ólompor, ugyanannyi oltott mész forró vízben való összekavarodása. A forró víz előidézi, hogy az ólomoxid a mésszel összpontosul, miáltal az mésszarat képez: a mész arra szolgál, hogy a hajrakent matériát 4—5 óra rajtleveése után eltávolítsa, ellenben az ólomoxid a haját feketével bevonja.

Sokkal pompásabban festenek az ásványi festékek, közöttük a vas, réz, ólom és ezüst (illetve ezeknek vegyületei) feketére festenek, a hidrogén superoxid szókere, a mangán barnára, a króm sötétvörösre, a kadmium sárgára fest. A legtöbb dió kivonat nem más, mint ezüst légenysavas sójának azaz a pokolkőnek oldata.

Ideális hajfestőszere az volna, mely egyszeri használat vagy sikeres festés után örökre megadná a hajnak a kívánt szint. A közönség legalább azt követeli, a lelkiismeretlen gyárosok biztatják is vele a vevőt, innen van a sok csalódás. Ilyen ideális hajfesték nincs, mert a festő anyag nem hatja át az egész haját, hanem csak annak felületén rakódik le s onnan könnyen lekopik, vagy — minthogy többnyire vegyi szer — a levegőn átváltozik. Másrészt a megfestett haj is nő, a kibuvó haj eredeti színében jelentkezik s a hajdisz tarka lesz s a festés megismétlését követeli.

Jó mind az a hajfesték, mely sem a haját, sem a fejbőrt nem rongálja. Ilyen hajfestőszereket, tekintettel azon körülményekre, hogy egyszerű és olcsó előállítás mellett már kivannak próbálva és jónak bizonyultak, a következő sorrendben fogom bemutatni:

»Melanogéne« — kedvenc festékem — a forgalomban levő összes hajfestőszerek legkitünőbbike. Ezen készítmény

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

dr. Hager Hermann világhírű vegyész elemzése szerint a következő összetételű 3 szerből áll:

I-ső üveg.

Egy fél kilogramm borszeszben 10 gramm pirogallus oldandó fel, azután egy fél kilogramm tisztított kozmós faecetet (Aeidum pyrolignos, rectificatum) adunk hozzá.

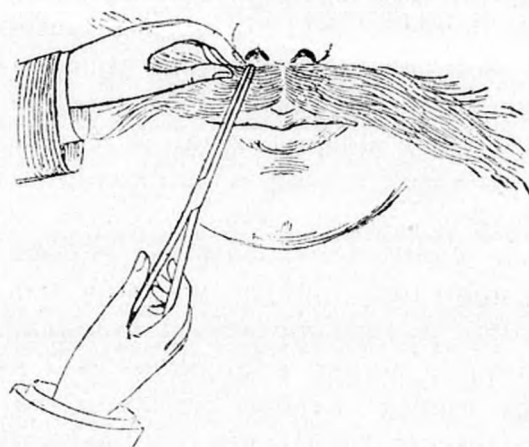
II-ik üveg.

25 gramm pokolkövet 900 gramm párolt vízben feloldunk, azután annyi ammoniak-folyadékot adunk hozzá amíg a folyadék átlátszó tisztaságot nyer.

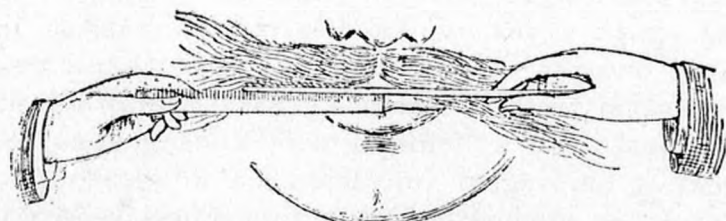
III-ik üveg.

2 kilogramm lepárolt vízben 100 kilogramm közönséges szénsavas szikonyt (szóda) oldunk fel.

Használati utasítás: A haját előbb a 3-ik számú üvegben levő szerrel, azután tiszta vízzel mossuk meg. Most egy szőrkefe segítségével az I-ső üvegben levő szerrel nedvesítjük meg hajunkat. Egy óra múlva pedig ugyancsak egy szőrkefével a 2-ik számú üvegben levő szerrel nedvesítjük át a haját. Ezen eljárást naponként 3—4-szer ismételjük.

1. ábra.

2. ábra.

Barna hajfestőhöz 60 gramm friss dióhéjat kőmozsárba $7\frac{1}{2}$ gramm porrá tört timsóval egyenletes tömeggé gyurjuk s víz fürdön 308 gramm oleum benzsattal addig digeráljuk, míg minden nedvesség elpárolgott belőle. Ezután megszűrjük és 2 csepp rózsaoiljal illatozzuk.

Barna haj és szakálfestéshez 30 gramm ezüst-nitrát, 60 gramm „Salvater of Cin“ és 9 gramm salmiák szesz egy fél kilogramm destillált vízben feloldatik.

Fekete hajfestő, szürkülő hajhoz — Richter M. berlini vegyész készítménye — 450 grm. glicerin, 145 grm. ólomcukor, 200 grm. tisztított borszesz, 1 kilogramm és 700 gr. közönséges kutviz.

Hajerősítő és hajfestőhöz — különösen ajánlom — 1 kilogramm rózsavíz, 100 gramm egyszerű China festvény és 20 gramm ólomcukor. Használatkor jól felrázandó.

Hajfestő porhoz 150 gramm oltott mész 10 gramm minium, vagy 200 gramm oltott mész, 200 gramm ólomfehér, 100 gramm talk.

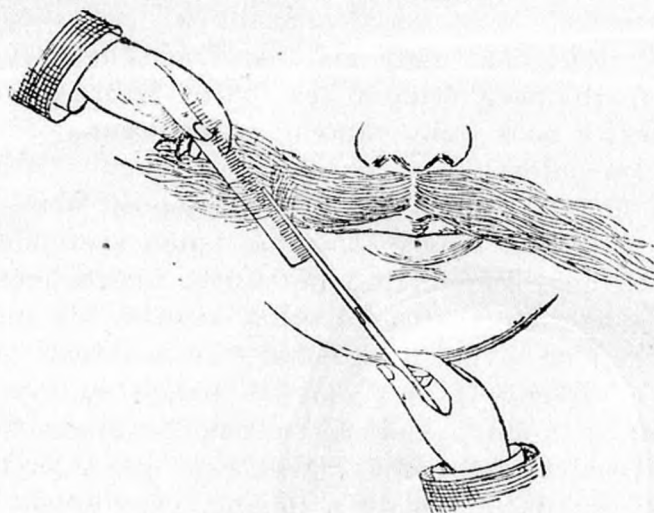
Az őszülő haj és szakál eredeti színének visszaadásához — én ajánlom — 1 kilogramm és 200 gramm tiszta kutviz, 200 gramm glicerin, 20 gramm kéntej, 20 gramm rózsae essencia, 10 gramm ólomcukor, vagy 2 liter vízben

100 gramm makkhéjat jól megfőzünk, leszűrjük s a főzés folytán leapadt vizet $1\frac{1}{2}$ literre kiegészítjük és 10 gramm szódát oldunk fel benne.

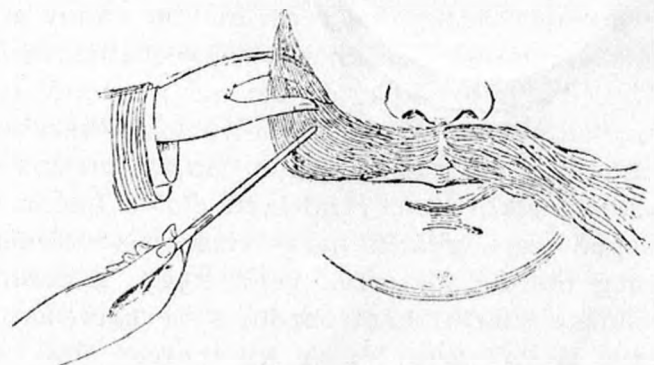
Oroszhajfestékhez 300 gramm friss zöld dióhéjat 350 cm.³ vízben 10 percig főzzük; a főzetben 35 gramm resoreint feloldunk és az egészet szitán átszűrjük. Most víz hozzáadása mellett ezen anyagot 250 cm.³-re megszorítjuk; ehhez 150 cantharis-tinkturát és 440 glicerint keverve, kevés aromatikusan hozzáelegyítése mellett kész a legjobb hajfestő szer.

Vöröshaj megszőkésítéséhez, ha az ujszülöttek vöröshajjal jönnek a világra, azon úgy lehet segíteni, hogy a haját állott tejjel jól meg kell mosogatni, mire a vörös haj szép sárgásszőke színűvé válik.

Vöröshaj olajhoz 1 kilogramm hajolajba 15 dekagr. alkámer gyökeret teszünk, felforraljuk és kihütjük. Hülés után megszűrjük és palaczkokba töltjük. **Weber.**

3. ábra.

4. ábra.

A bajuszsütés.

— Mai képeinkhez. —

Mindenekelőtt az a kérdés, szükséges-e a bajuszt sütni? Mi ennek a célja?

A rövid bajuszszalakat az ajkakon oldalra kell szoktatni, hogy ezáltal jobban összefüggjenek a hosszú szálakkal és így a szivarozásnál a gyakran előforduló lepörkölés elkerülhető, továbbá evés és ivásnál nem marad a szálakon ételmaradék vagy sörhab; már ezért is célszerű a bajuszsütés, de van annak több előnye is; a bajusz, azáltal, hogy az apró szálakkal egybeolvad, sokkal erősebbnek, dusabbnak látszik és idővel csakugyan dusabb is lesz, továbbá színe is egyenletesebb, végre a sütéssel a bajuszt egy bizonyos helyzetre szoktatjuk, mely helyzetet azután állandóan megtartja.

Ábráinkon a Haby-féle bajuszsütést mutatjuk be, mely jelenleg a legdivatosabb. Ezen ábrák olyan pontosan és tisztán mutatják a sütés proceduráját, a mint azok egymásután következnek, hogy ahhoz minden magyarázat fölösleges.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nal kaphatók.

Szőkevény tanoncok és segédek visszavezetése.

A kereskedelemügyi miniszter f. évi október hó 3-án 48721/VIII. A. szám alatt a következő rendeletet intézte valamennyi magyarországi másodfoku iparhatósághoz:

A szőkevény tanoncok és a munkából jogtalanul kilépő iparossegédek és gyári munkásoknak munkaadójukhoz hatósági uton karhatalommal való visszavezetésénél az iparhatóságok, mint felmerült esetek mutatják, nem követnek egyöntetű eljárást, ezért az esetleges sérelmek megelőzése és a törvény egyöntetű végrehajtása érdekében, a belügyminiszter ural egyetértőleg a következőket rendeltem, illetőleg hozom az iparhatóság tudomására:

Az ipartörvény (1884. XVII. t.-c) 76. §-a szerint a szőkevény tanoncok az iparos kívánságára a reá nézve illetékes iparhatóság által visszavezetendők. A törvény az illetékes iparhatóságnak, mely alatt az iparos lakhelye szerinti elsőfoku iparhatóság értendő, az iparos kívánságára köteletségévé teszi a szőkevény tanonc visszavezettetését. Ennél fogva az iparhatóság, ha az iparos a tanonc visszavezetése iránt hozzáfordul, csak azt van jogosítva és kötelezve vizsgálni, vajjon a tanoncszerződés szerint fennáll-e és nem jelentetett-e be annak megszűnése a törvény 73. §-a értelmében az iparhatóságnak. Ha az iparos a tanoncot jogtalanul hozatta vissza, amennyiben pl. a tanoncszerződés a törvény 70. §-a alapján megszűnt, vagy a 71. §-a alapján a tanonc, illetőleg annak törvényes képviselője részéről azonnal felbontható volt, az iparos a tanoncnak okozott kárért felelős, mely a tanonc, vagy annak törvényes képviselője által az 1884. XVII. törvénycikk 186. §-a szerint érvényesítendő.

Ami a munkából jogtalanul kilépő iparossegédek és gyári munkásokat illeti, ezeknek visszavezettetéséről az ipartörvény 159. §-a intézkedik, de ezt az iparhatóságnak már nem teszi köteletségévé, hanem azt a visszavezetetésre csak feljogosítja. Az iparhatóság a visszavezetést az iparos kívánsága nélkül nem rendelheti el, de ha az iparos kívánja a segéd vagy gyárimunkás visszavezettetését, az iparhatóság még mindig jogosítva van, hogy a kérelem felett szabad belátása szerint határozzon, s nevezetesen jogosítva, de kötelezve is van arra, hogy az iparos által előadandó bizonyítékok alapján a visszavezetése elrendelése előtt a munkaviszony tényleges fennállását, illetve azt, hogy a segéd vagy gyárimunkás tényleg jogtalanul lépett-e ki a munkából, szigorú vizsgálat tárgyává tegye. Ha a munkás ennek dacára jogtalanul lett visszahozva, kárterítési igényeit a munkaadóval szemben az 1884. évi XVII. törvénycikk 176. szerint érvényesítheti.

A visszahozás tekintetében a szerződéses igények magánjogi elévülési ideje nem alkalmazható, miután a munkából jogtalanul kilépő segédeket vagy gyárimunkást esetleg évek múlva visszahozatni nem lehet. A munkaadó iparosnak tehát a szőkevény tanonc, vagy a segéd, illetve a gyári munkás visszavezettetését, mint ez hivatali elődöm 1901. évi december hó 17-én 76290. szám alatt valamennyi másodfoku iparhatósághoz intézett körrendeletéből is következik, a tanoncszerződésből vagy a munkából jogtalanul történt kilépéstől számított 14 nap alatt kell kérni. Ha az iparos e határidőt elmulasztja, a tanonc, segéd, vagy a gyári munkás visszavezettetése iránti kérelmével feltétlenül elutasítandó.

Az iparos az ipartörvény 106. §-a szerint a munkakönyvet a munkából kilépéskor a segédnek és gyári munkásnak átadni tartozik. E törvényes szabály alól csak az esetben van kivételnek helye, ha a segéd vagy gyári munkás a munkából jogtalanul lép ki s az iparos a visszavezettetést a fentebb megjelölt 14 napi határidő alatt az iparhatóságnál kéri, ez esetben a munkakönyvet az iparos a folyamatba teendő és esetleg az ipartörvény 186. §-a alapján meginduló eljárás befejeztéig saját felelősségére visszatarthatja. Ha az iparos a munkából jogtalanul kilépett segéd vagy gyári munkás visszavezettetését 14 nap alatt nem kéri, a munkakönyvet 1884. XVII. törvénycikk 157. §. a. pontjában megállapított pénzbüntetés és kárterítési kötelezettség terhe alatt a segédnek, illetve gyári munkásnak haladéktalanul kiszolgáltatni, vagy pedig az iparhatóságnál (ipartestületnél) letétbe helyezni tartozik, mely esetben a munkakönyvnek továbbjuttatása iránt az iparhatóság (ipartestület) intézkedik.

A tanoncok, segédek és gyárimunkásoknak hatósági uton történő visszavezetésénél eljárási költségek merülhetnek fel, ez eljárási költségek a mulasztó félt, vagyis ha a tanonc, segéd, illetve a gyárimunkás a munkából tényleg jogtalanul távozott, az utóbbiak, míg abban az esetben, ha a távozás jogosan történt és az iparos jogellenesen hozatta vissza tanoncát vagy alkalmazottját, a netalán egyéb kárterítési kötelezettségek mellett a munkaadót terhelik.

A tanoncoktól, illetve ezek törvényes képviselőitől s a segédektől és a gyári munkásoktól az eljárási költségek vagyontalanság miatt nem mindig hajthatók be, ez esetben a költségek, miután a visszahozatás a munkaadók keresere és érdekében történt s miután a munkaadók a költségeket bérlevonás, vagy esetleg később indítandó kárterítési eljárás útján a maga részére behajthatja, természetesen még abban az esetben is a munkaadó által fizetendők meg, ha egyébként a visszahozatás jogos volt is és így őt az abból származott költségek nem terhelhetnek. Nehogy vagyontalanság címén egyes munkaadók is kivonhassák magukat az általuk okozott, mert keresükre foganatosított visszavezetés e költségei alól, az iparos a visszahozatás iránti kérelem foganatosítása előtt a felmerülhető költségeknek megfelelő összegnek a hatóságnál való letételére kötelezendő. Az eljárási költség ez előlegezésének elmulasztása esetén a visszahozatás iránti kérelem nem teljesítendő. Ha azután az eljárási költségek a visszavezetett tanonctól, illetve annak törvényes képviselőjétől, vagy a segédétől, gyári munkástól a fentiek értelmében behajthatnak, az előlegzett összeg a munkaadónak visszaautalandó.

A szőkevény tanoncok s a munkából jogtalanul kilépő iparos segédek és gyári munkásoknak visszavezettetésénél hatósági karhatalom alkalmazható; toloncozási eljárások azonban, mint 1901. évi május hó 2-án 30584 sz. a. valamennyi törvényhatósághoz intézett körrendeletében a belügyminiszter ur is kijelentette, a nevezett egyénekkal szemben nincs helye, ha csak az illetők a 9389/1885 sz. a. kiadott toloncozási szabályzat 2. §-a felsorolt személyek közé nem tartoznak.

A tanoncoknak a tanoncszerződésből való jogtalan kilépése az ipartörvény alapján nem büntethető, annak csak a visszahozás és a kárterítési kötelezettség a következménye. Ellenben az iparossegédnek, vagy gyári munkásnak a munkából való jogtalan kilépése az 1884. évi XVII. t.-c. 159. §-a ütköző kihágást képez, mely 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig megfelelő tartamu elzárással büntethető. A kihágási eljárás e büntetendő cselekményért az ipartörvény végrehajtása

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

iránt 39266/885. szám alatt kiadott F. J. és K. miniszteri rendelet 59. §-a értelmében nem hivatalból, hanem csak a munkaadó kivánságára indítandó meg. De ha a munkaadó kívánja is a jogtalanul kilépett munkás megbüntetését, az iparhatóságok enyhítő körülmények felforgása esetén joga van a büntetést teljesen mellőzni s illetve büntetést csak akkor kiszabni, ha a segéd vagy gyári munkás visszaveztetése dacára szerződéses kötelezettségeinek eleget tenni vonakodik s illetve a munkából újból jogtalanul kilép. Mindaddig, míg a munkaadó a munkából jogtalanul kilépett segédet vagy gyári munkást vissza nem hozatja, az ipartörvény 159. §-a alapján büntetés alkalmazásának egyáltalán nincs helye.

Felhívom az iparhatóságot, hogy e körrendeletet tudomás és alkalmazkodás végett a hatósága területén létező elsőfoku iparhatóságokkal és ipartestületekkel közölje.

Vegyes hírek.

Jogi oktatás iparosok részére. Éltrevaló eszmét valószínűsített meg a wiesbadeni kézműveskamara. Kerületének minden nevezetesebb helyén rendszeres előadásokat tartat minden kérdéssel, mely a kézműveseket a mindennapi életben érdekli. Különösen az ipartörvényt akarja megismertetni tagjaival. Részletesen tárgyalja a tanoncügyre, segéd- és mestervizsgára, ipari törvénykezésre, munkabérszerződésre vonatkozó részeit. Ezenkívül előadás tárgya még a váltójog, könyvelés, számvetés, szövetkezeti jog, betegsegélyezés, baleset- és rokkantbiztosítás és az általános magánjog megfelelő részei. Különösen kiemelendő, hogy minden hallgató megkapja azokat a kézikönyvet is, melyek az egész tananyagot magukban foglalják. Valjon nálunk Magyarországon mikor fog ilyen szükséges intézkedés létrejönni?!

Az osztrák fodrászok második kongresszusa a múlt hetekben folyt le Bécsben. A napirend tárgyai közül kiemeljük azt az indítványt, mely követeli, hogy töröljék el az osztrák ipartörvénynek azt az intézkedését, mely szerint a nők iparigazolványának kiadásánál a képesítés igazolásának módjára nézve az iparhatóság szabadon határoz. E helyett azt kívánják, hogy a nőknél is ugyanannyi tanonc- és segédmunkaév kimutatása követeltesse, mint a férfiaknál. Magánosok ne kapjanak fodrász-szakiskolák nyitására szóló engedélyt. Egyik főkivánsága a fodrászoknak az is, hogy azok a munkák, melyek hajnemük feldolgozására és az emberi test szépségének ápolására vonatkoznak, a fodrász-ipar törvényes munkakörébe tartoznak. A kongresszus a napirend kapcsán hozott határozatait küldöttség útján is átnyújtotta a miniszterelnöknek és a kereskedelmi miniszternek.

Beszélő frizurák. A japáni nők oly művésziességgel tudnak fésülni, hogy a frizurájukból nyomban meglátni, vajjon a viselője leány-e, aki férjhez óhajt menni, avagy özvegy, aki vigasztalhatatlan, vagy pedig olyan özvegy, aki szívesen fogadná a vigasztalást, ha akadna megfelelő lovag. Fialat leányok legyező- vagy pillangó-formájú frizurát viselnek és ezüstös vagy színes ékszerekkel díszítik hajukat; özvegyek, akik a rózsás lánczot újra fel szeretnék venni, teknősbéka-csont-hajtüvel erősítik meg hátul a hajukat; végül özvegyek, kik halott urukhoz örökre hűvek akarnak maradni, rövidre nyíratják hajukat és semmiféle ékszerrel nem díszítik.

A fodrász kérése. Magyarország budai hadparancsnoka a negyvenes években a 48-ban megacskamuzsikált Lederer tábornok volt, a kinek többi közt arra is volt gondja, hogy minden áldott reggel jól meglegyen fésűve. E végett Fleischmann polgárt járatta föl magához, kinek évek óta már takaros háromemeletes háza volt a Király-utca és templomtér szögletén.

Történt egyszer, 1847-ben, hogy Fleischmann a szokottnál jóval később kopogtatott be nála.

— De az istenért, hová maradt maga ma oly sokáig? förmedt rá a tábornok.

— Excellenciád könnyen megbocsáthat nekem, viszont a fodrász, mivelhogy elkésésemmek épp a katonaság az oka. Hogyan? Tetszik tudni, én és sok más polgár, köztük betegek is, már hajnali négy órakor kénytelenek vagyunk a reggeli álomról lemondani, mivel a katonák dobbal, trombitával vonulnak ki a városligetbe gyakorlatra. Ha csöndesebben mennének, kialhatnók magunkat korábban, s jobban menne minden üzlet, sőt a betegek sora is!

— Igaza van, jegyzé meg a tábornok, s másnap kiadta a parancsot, hogy a városban ne doboljanak és trombitáljanak.

Az ipartörvény revíziója. Az Országos Iparegyesület, ipartestületi szakosztályi ülésen Gelléri Mór igazgató jelentést terjesztett elő az ipartörvény módosításáról. A revízió munkálataival a volt kereskedelemügyi miniszter Sztéryi József miniszteri tanácsost bizta meg, a ki mellé egy külön törvényelőkészítő osztályt szervezett, a mely munkájával már annyira haladt, hogy az új ipartörvény előadói tervezetének egy része, nevezetesen a munkásvédelmi rész anyaga, kefelevonatban kész.

A többi nézetek fel fogják ölelni a kérdés kül- és bel-földi anyagának történetét és végre magát a novellaris tervezetet.

A tervezetet szerkesztő miniszteri tanácsos, a ki ismert ügybuzgalmával és széles látkörrel látott föladata megoldásához, nagy súlyt vet az érdekelt szakkörök véleményére és a tervezet végleges megállapítása előtt meg fogja hallgatni az ipari szaktestületeket, nevezetesen a kisiparosokat képviselő testületeket és egyesületeket, úgy hogy alapos kilátás van arra, hogy a kézműiparosság óhajai és kívánalmai már az annak idején közreadandó javaslatban benne lesznek.

Felelős szerkesztő: *Paulik József.*

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpád.*

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest,*

VII., Vörösmarty-utca 17.

Halló!

4 drb mosdó, fehér márvány lappal és lavoírral fodrászok részére igen olcsón eladó.

Cím **Köbánya, Jászberényi-ut I. szám.**

Egy jó megjelenésű fodrász-segéd, aki perfekt hajmunkás is, felvétetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendő „Állandó” címen.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Üzlet eladás.

Egy harmincöt év óta fennálló **haj üzlet**, hol **nyers haj**, valamint **kész munka** árusítatik és igen jól be van vezetve a vevőközönségnél ugy helyben, mint vidéken is, a tulajdonos öregsége miatt, ki üzletétől visszavonulni kíván, eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal

Uj találmány

Tudatom a t. szaktárs urakkal, hogy az eddig is már elismert kitűnő

ARABIA

hajfestékeket, amely a bőrt nem festi, hanem a haját 15 perc alatt a legszebb és legtermészetesebb úgy fekete, barna vagy szőke színre festi meg, ezentúl

1 korona 80 fillérért árusítom.

Veszely Károly fodrász

Budapest, V. kerület, Fürdő-utca 5. szám.

Hol nyomtatja bérletjegyeit?

A „FODRASZ UJSÁG”
kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.

A t. cz. fodrász és borbély urak figyelmébe ajánlani az általam

„Kurucz bajuszpedrő”

név alatt forgalomba hozott bajuszpedrő készítményemet, melyet **fémfedeles üvegtégelyekben** és kimérve kilogramm számra árusítok.

Ezen bajuszpedrőt 5 tuczon felüli rendelés esetén a megrendelő nevével s igen csinos címkével látom el.

Árak : Kis tégely k. 1.50, közép k. 2.20, nagy k. 3.—
tuczonként, csinos dobozba csomagolva.

Mintával kívánatra bérmentve szolgál:

SIMON AURÉL gyógyszerész
Misztótfalu (Szatmár-megye.)

LIPP FERENCZ

— m ű k ö s z ö r ű s m e s t e r —
Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.
Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörűde
és aczélaru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomoru, vagy egész homoruan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesítem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Londonba utazók figyelmébe

ajánlom

fodrász-segéd elhelyező helyiségemet

Állásközvetítés egész nap. Helyiségem a fodrász-segédnek találkozási helye. Levélbeli megkeresésre 50 fillér válaszbélyeg.

70 Cleveland Str. Euston Rd. W. Restaurant.

Dreszmann Károly

BUDAPEST.

VII., Rottenbiller-utca 6/a.

Villanyerőre berendezett

HOMORU-KÖSZÖRÜLDÉJE

Ha Ön

csakugyan elsőrendű köszörülést óhajt borotva-késén, úgy szíveskedjék azt czimeőre egész nyugodtan beküldeni, biztosítom, hogy állandó vevőm fog maradni.

Wenn Sie

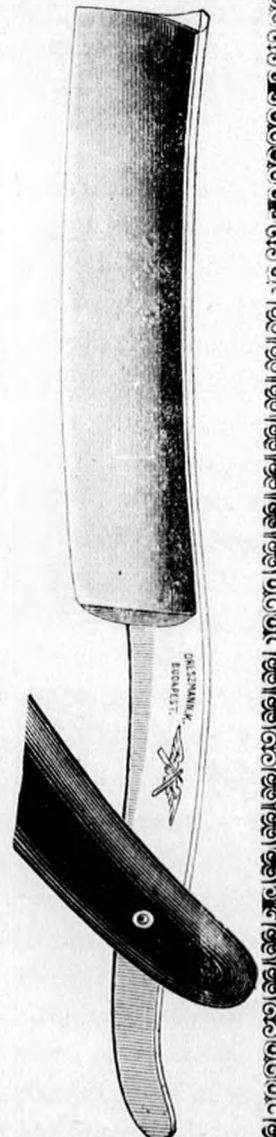
einen wirklich erstklassigen Hohl-schliff (unter Garantie) haben wollen, so senden Sie Ihre Rasirmesser vertrauensvoll an meine Firma und ich bin überzeugt, dass Sie dauernd meine Kunde bleiben werden.

Ajánlom

LEGNAGYOBB ACZÉL RAKTÁRAMAT.

Képes árjegyzékkel
kívánatra ingyen
és bérmentve szolgálak

Első és legrégibb német
MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE
JOSEF HELLER. MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülésű
 valódi angol beretvákban

Sz.	K. fill.	Sz.	K. fill.
1 Széles fekete nyéllal	2 15	13 Bengall 1/2 széles	2 15
2 1/2 széles "	2 15	15 Bengall 1/2 széles ff	3 15
3 Széles finom fekete "	2 60	43 Bengall koszorúval 3/8" sz.	3 30
4 1/2 széles "	2 60	18 Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6 1/2 széles ff	3	31 Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
7 Széles ff lapos nyél	3 60	14 Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8 1/2 széles ff "	3 60	38 S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9 Széles ff "	4 15	19 S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
9 1/2 1/2 széles ff "	4 15	48 Johnson 7 csillag	2 15
11 Wiener Schaberl	3 —	34 Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

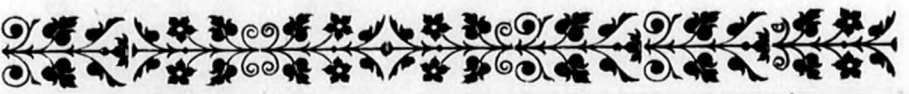
	K. fill.		K. fill.
Borotva, uj él köszörülése	60	Beretve, uj, vastag, homoru	1 —
> francia	60	Minden olló	40
> homoru köszörülés	70	> uj csavar	25
> vastag vagy kicsorbult homoru	85	> hajvágógép	1 20

Valamennyi **uj beretva** francia köszörüléssel is szállítatik, a **regl beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek** köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek.

Valódi francia **hajvágó ollók** legfinomabb „Pierron” jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb. Német **haj és csiptető ollók**, úgy mint mindennemű **haj- és szakállvágó gépek**.

Sárga és zöld lehuzó kövek, lehuzó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házamban.
 Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldéje és aczél áru raktára
Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovacsolva vannak, melyek a leghíresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakáll vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tiszt. lt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurtni), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jöt állók, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legújabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Borotva uj él	— .60	Szakáll vágó gép	80

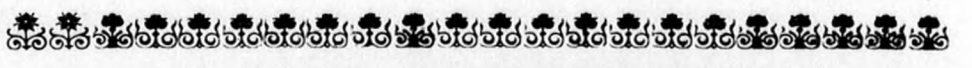
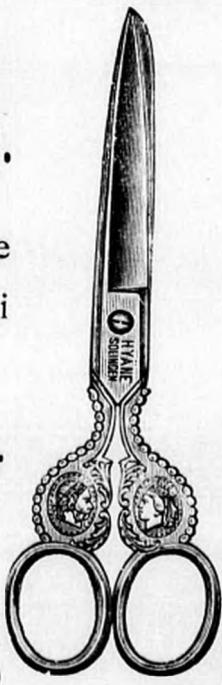
Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.
 Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Solingeni aczélárugyár „Hyäne”

Meixner M. Főraktár: Ausztria és Magyarország részére **Kolozsvár.**

A t. fodrász és borbély urak részére gyártmányait a legszigorubb nagybani gyári áron szállítja.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

KRAUS VICTOR

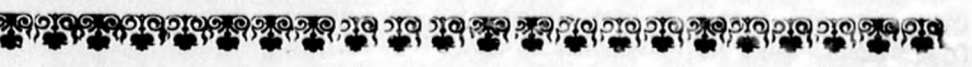
villamos erőre berendezett mű- és beretva homoru-köszörüldéje
BUDAPEST, VI., Király-utca 78. szám.

Aki

Wer

beretvát, ollót, hajvágó gépeit stb. kitünően, jótállás mellett óhajtja köszörültetni, forduljon bizalommal fenti céghez.
 Legolcsóbb bevásárlási forrás mindennemű elsőrangú acélszitményekből.
 Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

seine Rasirmesser, Scheeren, Haarschneide-Maschinen etc. vorzüglich mit Garantie geschliffen haben will, der wende sich vertrauensvoll an obiger Firma.
 Billigste Einkaufsquelle in sämtlichen I-ma Stahlwaaren. Provinzaufträge werden prompt effectuirt.

**AZ A LEGJOBB ELÜ BOROTVA
L'AS BESTE SCHÄRFSTE RASIRMESSER**

EXPOSITION UNIV. PARIS 1900.

Zaoral János
BUDAPEST,
VIII. ker. Baross-utca 1.

1. SZŐMAGY. VILLÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROITVÁ HOMORÚ KÖSZÖRÜLŐ MÜHELY ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYÚ ACZÉLÁRÚK RAKTÁRA.

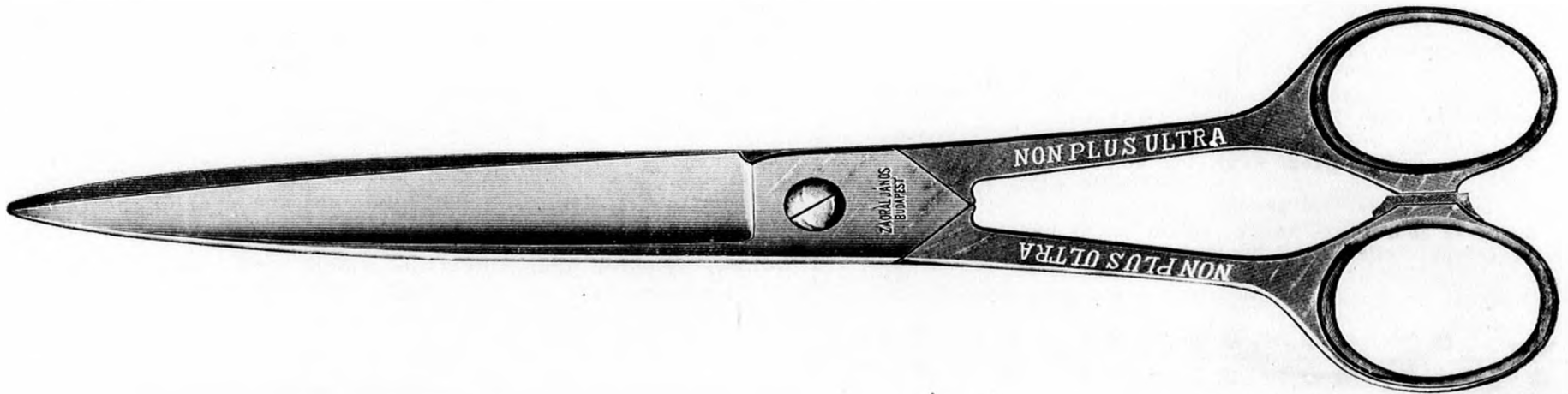
Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból.

Szabadalmak tulajdonosa, Magy. kir., Francia, Német birodalmi mintavédjegy, és Osztr. szab.

Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgállok.

Erste ungarische Rasirmesser hohlschleiferei mit electrischen betrieb.
Lager von SELBST erzeugten Stahlwaaren. und Fabriks Lager aus den besten Englischen, Deutschen, Französichen u. Svédischen Stahlwaaren.
Inhaber von K. Ung. Östr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.

Kitüntetve a párisi világkiállitáson 1900 ezüst érem.

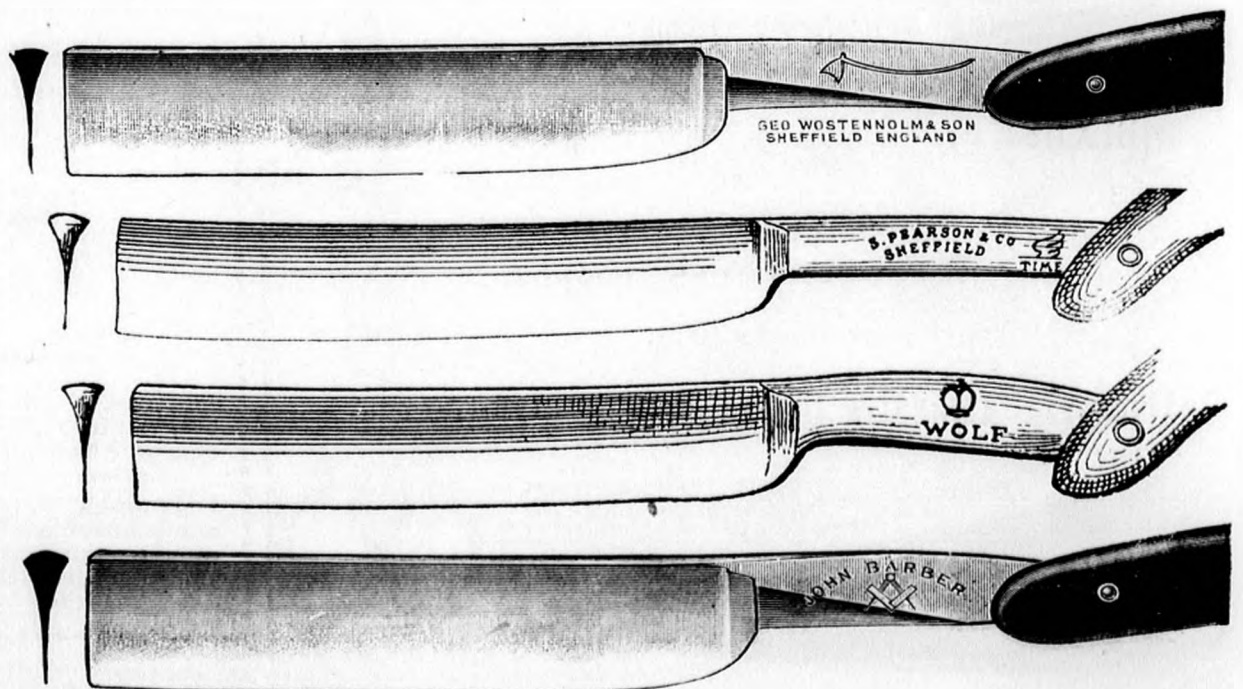

Ezennel van szerencsém tisztelt vevőimnek szives tudomására hozni, hogy üzletemet, 1903. nov. 1-től Baross-utca I. sz. alá helyeztem át, ezen alkalommal tisztelt vevőimnek a hozzám való bizalomért köszönetem nyilvánítom. Szigoruan ragaszkodva eddigi elvemhez, mely szerint csak jó és kiváló minőségű árukat bocsátok forgalomba, ez után is arra törekszem, hogy igen tisztelt vevőimet minden tekintetben kielégítem és azért remélem, hogy jövőben is szerencsételni fognak becses megrendelésükkel.

Különösen felhivom becses figyelmüket az általam feltalált „Non plus ultra“ hajvágó ollókra, melyeknek a foggantyujok gummi betéttel vannak ellátva és teljesen zajtalanul működnek, továbbá az eredeti angol Roxo borotvákra, melyek kizárólag csak nálam kaphatók: keskeny és fél széles 5 kor., egész széles 6 kor. drbja.

Midőn a tisztelt vevőimet az ujonnan berendezett üzletem és különféle cikkekben megnagyobbított raktáram megtekintése végett felhivom becses jó indulatába magamat ajánlván

Kiváló tisztelettel
Zaoral János.

Az összes fent ábrázolt borotvák saját műhelyemben vannak köszörülve, használathoz egész készen fenve, darabonként francia elü 3/8 keskeny 3 kor., félkeskeny 1/8 3 kor. 20 fill., 1/2 széles 3/8 3 kor. 40 fill., ugyanazok félhomorú vagy egész homorú éllel 3/8 keskeny 3 kor. 20 fill., 1/8 félkeskeny 3 kor. 40 fill., 1/2 fél széles 3 kor. 60 fill., 2/3 széles 4 kor.